

NEDELE PRVÁ PO SVATÉ TROJICI Čtení: L16,19-31

Upravené, krácené a na dnešní mluvu převedené Husovo kázání jak je zaznamenal do sbírky kázání „Postila česká“, kterou dopsal dne 27.října 1413 ve vyhnanství na Kozím hrádku.

Byla to svatá řeč, co pronesl náš milosrdný Spasitel, když kázal proti lakomství. Slyšeli to sněži a zákoníci a posmívali se mu. Tehdy jim řekl: „Bůh zná vaše srdce když se děláte spravedlivými před lidmi.“ A protože byli pyšní, řekl jim: „To, co je lidem vysoké je ohavnost před Bohem.“ A hned to dokázal na příkladě o bohatci váženém před lidmi, ohavném před Bohem a o Lazarovi zavrženým před lidmi, ale vzácným před Bohem.

Kristus nám stává před oči dva žebříky. Jeden vystupuje do lůna Abrahamova - to je Lazarův, druhý sestupuje do pekla - ten bohatcův. Žebřík Lazarův je zhotoven z pokory a trpělivosti, sevřen pak je láskou. Máme se starat po kterém žebříku chceme lézt. Bezpochyby každý z nás po nějakém lezeme. Po jakém? To poznáme až dolezeme na konec - k Lazarovi nebo k bohatci.

Zatímco jména vážených lidí jsou na tomto světě všem dobře známá a jména chudých nezná nikdo, Pán Ježíš říká: „Člověk jeden byvše bohatý... nejmenuje ho! Před Bohem je beze jména. Jeho jména totiž není zapsáno v knize života. Ale Lazara - vředy páchnoucího žebráka - **jmenuje jménem!** Jmenuje ho Ježíš jako ten jediný, kdo je hoden rozpečtit knihu života a přecíst nahlas jména svatých. Zatímco „jména zlých,“ praví Písmo, shnijí.“

Proč byl bohatc ztracen před Bohem? Proč neměl jméno před Bohem? Protože snad byl bohatý? Nikoli! Ale proto, že byl pyšný, rozkošmilující a nemilosrdný!

Slyší, co praví Pán: „Oblékal se ve zlatohlav“ - to bylo z pýchy. „Oblékal se do bílého plátna, hodující skvostně každý den“ - to bylo z rozkoše. „A Lazarovi nic nedával“ - to bylo z nemilosrdenství!

To plátno a ten zlatohlav do něhož se boháč oblékal není nic proti tomu do čeho se oblékají boháči dnes. Proto nemají žádnou výmluvu, že snad ve zlatohlavu nebo v bílém plátně nechodí. Vždyť jejich sobolí kožichy, či kuní neb hranostají jsou dražší než zlatohlav neb plátno. Nosí je pro svou tělesnou rozkoš.

Sv.Řehoř praví, že mnozí to nepokládají za hřích. Kdyby to ale hřích nebyl, Boží Slovo by neříkalo, že bohatc oblékající se ve skvostná roucha mučen byl v pekle. Vždyť lidé se do těchto nádherných obleků oblékají ne pro svou potřebu, ale proto aby v nich byli viděni od druhých - z pýchy své.

Dále Kristus praví: „A hodoval skvostně.“ Proto se mu dostalo přezdívky „hodovník“. Rozkoší hodování lidé hřeší paterým způsobem:

1. Když jí bez příčiny. Nepočkají času ustanoveného řádně k jídlu. Jako Jonata když okusil medu v čase půstu.
2. Když se krmí s rozkoší.
3. Když jí a pijí více než jejich tělo potřebuje. Jako Olofernes, když se opil více než tělo potřebovalo k uživení a usnul a Judit, žena ta, mu hlavu uřízla. Jak čteme v knize Judit 13,8.
4. Když se jí a pije chvatně. Jako pes nebo svině. Jako Ezau, který prodal své prvorozenství za šošovici, chvátaje aby se rychle najedl.
5. Když někdo vybírá lahůdky. Jako synové Eli, kteří proto byli Bohem zabiti.

Mohu říci, že my sněži v těchto věcech hřešíme více než jiní lidé. Půst směleji než jiní porušujeme. S rozkoší se krmíme. Až do říhání jíme a pijeme přespříliš. Ve chvatu jíme a všelijaké lahůdky si vymýšlíme. A nebereme si k srdci ono slovo Spasitele, které zvláště pro kněze řekl: „Pilní buďte aby vaše srdce nebyla obtížena obžerstvím a opilstvím a pečt o tento život. Aby nepřišel na vás onen den - ten soudný.“

Nejen že se boháč oblékal pyšně, nejen že v rozkoši jedl, ale ještě třetím hřichem obtížil své svědomí - hřichem nemilosrdenství.

Na chudého nedbal. A řekl-li by ten bohatý: „Mnoho bylo chudých, nemohl jsem dáti všem.“ Kristus dí: „**Byl jeden!**“ A řekl-li by bohatý: „Měl dostatek.“ Kristus dí: „**Byl chudý!**“

A řekl-li by boháč: „Neznal jsem ho.“ Kristus dí: „**Lazar se jmenoval!**“

A řekl-li by bohatc: „Mohl pracovat a vydělat si peníze.“ Kristus dí: „**Ležel!**“

A řekl-li by: „Neviděl jsem kde.“ Kristus dí: „**U tvých vrat!**“ A řekl-li by: „Na nemocného si jen hrál.“ Kristus dí: „**Plný vředů!**“

A řekl-li by: „Nic ode mne nechtěl.“ Kristus dí: „**Žádal nasytit!**“ A řekl-li by: „S ničím nebyl spokojen.“ Kristus dí: „**Žádal drobky, které spadly ze tvého stolu!**“ A řekl-li by: „Čeď mu je dávala.“ Kristus dí: „**Žádný mu je nedával!**“ Nesměli, protože je obecně známo, že jaký je pán, taková je i čeď.

Kristus dále praví: „Ale psi přišli a lízali mu vředy jeho.“ A sv. Jan Zlatoústý praví: „Ty vředy, kterých se nikdo z lidí nechtěl ani dotknout a umýt, tišší psi umyli svými jazyky.“ Věz, že bohatec více miloval své psy než Lazara, svého bližního. Poněvadž psům dával zbytky, psy choval ve svém domě, ale Lazarovi ani drobky ze stolu nedával.

V tom samém hříchu je mnoho nynějších bohatců: -pánů, knížat, rytířů, měšťanů a měšťanek co chovají doma své chundelaté chlupáčky, své pejsánky rozkošné masožrouty a k ničemu neužitečné to tvory. Myjí je, češou, nosí do lázni, masíčko vaří. Ale chudému talíř nepodají.

Kristus pokračuje: „I stalo se, že umřel žebrák a byl odnesen do lůna Abrahamova. Umřel i bohatec a pohřben je v pekle.“ Kristus nám nejprve ukázal rozdíl boháče a chudého **na zemi**, nyní nám ukazuje jak rozdílně se mají **po smrti**. ...i co to slyším? ...“umřel i bohatý!“...Milý Spasiteli, tobě věřím, že „umřel i bohatý“. Jak to, že se nevykoupil penězi? Jak to, že neuplatil smrt? A nebo lékaři mu nepomohli? Oj-to divná věc, že umře **i bohatý!** A kde ho položili? Kristus praví: „**v pekle**“. Milý Kriste-tobě věřím i když jsou bohatí, kteří tvrdí, že peklo není. Oni uložili boháče v pekle!

To ovšem znamená, že zemřel trojí smrti:

1. Tělesnou. Ta tělesná smrt naděluje každému stejně. Všem stejnou míru. Pánovi jako sluhovi. Papežovu berlu položí v hrobě stejně jako motyku sluhy. V kostnici nerozeznají které kosti jsou kosti papeže a které sedláka.

2. Zemřela jeho duše. Umořil ji tělesnou rozkoší. Je mnoho lidí, kteří ještě za tělesného života podupali svou duši a pohřbili ji. Dále pak jako žijící mrtvolky promarnili svůj život. Sv. Pavel o tom píše (1Tm5,6): „V rozkoši živa - mrtva jest. Živa na těle - mrtva na duši.“

3. Odloučení od věčné radosti. To je smrt nejhorší.

„Milý Kriste, rač nás od té smrti ochránit! Vždyť je to hrozné slovo: „pohřben je v pekle.“

Pověz mi, který umřel dobře a který zle? Pohleď na obě dvě mrtvá těla. Neptej se očí. Srdce se ptej! Oči poví lež! Bohatému dali nejlepší oblek do rakve. Vonné masti. Co tedy řekneme? Umřel zle? Ptáme-li se očí: „neumřel zle“. Ptáme-li se Mistra Pána a svého svědomí: „umřel zle“. Protože zle umírají pyšní, nemilosrdní, překupníci a ti, kteří nemyslí na chudé.

Pohleďme ale na mrtvé tělo Lazarovo. Plné vředů, kolem psi. Hned zvracíte! Tvář odvracíte! Nos zacpáváte! Avšak srdcem se dívejme a ušima citlivýma na Boží Slovo naslouchejme! „Umřel a hned byl nesen anděly do lůna Abrahamova.“

Spasitel dále praví: „A bohatý když byl v mukách zdvihl oči své, uzřel Abrahama a Lazara.“ Co to slyším: „Otevřel oči a viděl Lazara!? Bohatý otevřel oči?! V mukách! Proč? Protože oči, které vidí utrpení druhého, oči milosrdné, hřích zavírá, ale muka je otevírají. Bohatci však pozdě. Oči pro milosrdenství se mu otevřely až v pekle.

„Smiluj se nade mnou!“ Volá. „Blázníš!“ Slyší odpověď. „Čas milosti jsi propásl. Je pozdě činit pokání. Chceš kapku vody od Lazara???“ Sv. Jan Zlatoústý praví: „Ha, ha, chudému nechtěl ze svého stolu dát a nyní sám od žebráka chce být jen kapku ke svlažení své trýzně“. Slyší však slovo: „Nemožno. Rozuzpomeň se!“ Tak zní Abrahamův hlas. **Bohatému pozdě, nám ale včas!!!**

Když není žádná pomoc, boháč prosí o něco jiného: „Pošli někoho do mého domu. Mám pět bratrů. Ať jim svědčí. Ať nedopadnou jako já. Ať jim svědčí o mukách věčných a věčné radosti.“ Jeho bratři byli jistě ze stejného těsta jako on sám. Jinak by za ně neprosil. I tato prosba je však zamítnuta: „Mají Mojžíše a proroky. Ty ať poslouchají.“ Zní odpověď. Boháč ale smlouvá: „Božímu Slovu nevěř. Kdyby někdo z mrtvých vstal, jistě mu uvěří.“

„**Neuvěří!**“, zní rezolutní Abrahamova odpověď. Když Písmo neposlechnou, ani kdyby někdo z mrtvých vstal a svědčil jim, neposlechnou a neuvěří. Ani Kristu zmrtvýchvstalému neuvěřili, ale řekli, že jeho tělo bylo ukradeno.

Sv.Řehoř toto čtení uzavírá takto:

„A vy, bratři nejmilejší, když nyní znáte věčnou radost Lazarovu a věčná muka bohatcova, buďte opatrní. Vyznávejte své hříchy. Získávejte přímluvce z řad chudých pro sebe na den soudu. Protože mnohé Lazary máte dnes u svých vrat, kteří nemají těch věcí, které vám -již sytým- ze stolu padají.“

Slova tohoto svatého čtení vás mají naučit činiti milosrdenství. Každý den, když hledáme Lazara, nalézáme ho. Každý den Lazara, ač nehledáme, přesto vidíme. O pomoc nás prosí ti, co mají být našimi přímluvci u Boha. Vždyť takové Lazary bychom měli prosit my sami o pomoc. Co povíme?

Nemařme čas! Mysleme na muka věčná!

Kéž je nám dost k naučení život Lazara a jeho odplata. Abychom byli trpěliví, vyhnuli se boháčově lakotě, nestrídmosti a poslouchali Mojžíše a proroky-t.j. Slovo Boží a tak svého Spasitele a Pána. Abychom byli zbaveni muk a v blaženosti se radovali z věčné Boží blízkosti.

Amen

Postila česká:

Jde o Husovo poslední dílo. Postila česká, jako nejzralejší Husův spis obsahuje přes 50 kázání a je ovocem jeho mnohaleté kazatelské práce. Je psána pro český lid, prostý i učený a na mnoha místech je rázu obranného i útočného. Je odrazem zápasu z něhož vyrostla a v němž Mistr Jan Hus vytrval už do konce.